

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50
Vidéken:
Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szárn. ára 4 1/2.

HIRDETESEK FELVETETINEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjarat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor

Politikai szemle.

— A Napló fővárosi tudósítójától. —

Budapest, szept. 5.

A bukaresti inzultus.

Bukarestben, a magyar kiállítás területén, a nálunk is ösmert Gradişteami Péter, a román kultur-liga elnöke, azért, mert magyarul beszélt, tetteleg és durván inzultálta Kutchera Miksa konstanzi magyar-osztrák konzult. A lovagias elégtételen kívül, ahogy illetékes helyről jelentik, diplomáciai folytatása is lesz a dolgnak. A külügyminiszterium távirati felvilágosítást kért a bukaresti követségtől is és elhatározta, hogy teljes szigorral fog fellépni a konzul személyében a magyar államot ért sérelem dolgában. Goluchovszky Agenor külügyminiszter utasította gróf Pallavicini bukaresti magyar-osztrák követet, tegye meg azonnal a román kormánytól a szükséges intézkedéseket, egyben pedig adja át a külügyminiszter jegyzékét, amelyben a sértésekért megfelelő elégtételt követel a román kormánytól. A külügyminiszter állítólag el van rá tökéve, hogy a magyar állam és nyelv rovására elkövetett sérelemmel szemben csak teljes elégtétel szerzés árán fog megnyugodni és mindenképpen arra fog törekedni, hogy a magyar közvélemény az ügy mikénti elintézésével meg legyen elégedve.

Cseh-magyar barátság.

A cseh radikális „Pozor“ a cseh-magyar barátkozásról a következőket írja: Erre a közeledésre nem választhattak volna a mostaninál kedvezőtlenebb időt, amikor Ausztria és Magyarország végleges viszonyainak megoldásáról és az osztrák-magyar érdekek összeülközéséről van szó. A prágai urak politikai romanticizmusukban elfelejtik, hogy egyelőre Magyarországgal szemben való érdekeink szorosán összeforrtak a többi Ausztria érdekeivel és hogy az új kiegyezésnél az osztrák ing közelebb van hozzánk, mint a magyar kabát. A prágai urak igazán oly naivak, hogy nem félnék attól, hogy a magyarok akkor, mikor

a leghevesebb küzdelem fog folyni, nem akarják majd tőlünk ingünket is elvenni, hanem a mi érdekeinket fogjuk szem előtt tartani.“ — A cseheknek igazuk van. A cseh-magyar barátkozás politikai hóbort, melynek mi nálunk semmi alapja sem lehet.

A szerb vámkonfliktus.

A szerb kormány a héten Bécsbe jegyzéket fog küldeni, a melyben elfogadja az összes osztrák-magyar feltételeket az ágyumegrendelés kivételével. Hogy ha ezen az alapon nem jönne létre a megegyezés, akkor Pasic le fog mondani és Protics vagy Milanovics fogja megalakítani az új kormányt, minthogy Vincs egészségére való tekintettel nem vállalja el ezt a missziót.

A fiumei botrány.

A fiumei botrány még erősen foglalkoztatja a közvéleményt. Fiume országgyűlési képviselője Zunella Richárd ma nyilatkozatot tesz közre, melyben valótlannak nyilvánítja egy fiumei lapnak azt a híradását, hogy minap az angol tengerészek hangversenye alkalmából a fiumei olaszok tapsoltak volna a Gotterhalténak, hogy a Gotterhaltet kifütyülő magyarokat megverték. Zunella nyilatkozata szerint ebből egy szó sem igaz. Az olaszok egyáltalában nem vettek részt a tüntetésben, mely az osztrákok és a horvátok műve volt.

Az új kultusz államtitkár.

Tóth János vallás- és közoktatásügyi államtitkár tegnap délelőtt Apponyi Albert gróf kultuszminiszter kezébe letette a hivatali esküt. Hivatalát ma délelőtt foglalta el.

A kiegyezési tárgyalások.

Wekerle és Beck mérkőzése.

Mindkét kormány, úgy a magyar, mint az osztrák teljesen elkészült a harcra. Mert kemény harc várható. Az előkészítő bizott-

ságok az összes anyagot egybegyűjtötték s feldolgozták s nincs a kiegyezés kérdésének egyetlen pontja sem, melyről — különösen a magyar kormánynak tökéletesen informáló munkálata ne volna, alapos indokolással és kimerítő statisztikai anyaggal.

A legsürgősebben eldöntendő kérdés, mikor kezdjék meg a tárgyalásokat. Erre nézve előreláthatólag a mai minisztertanács fog dönteni oly értelemben, hogy még e hó első felében a két miniszterelnök állapodjék meg a tárgyalandó anyagra és a tárgyalások főbb alapelveire. Valószínű, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök még e hét folyamán, de legkésőbb a jövő hét elején Bécsbe utazik e végből.

Beck báró osztrák miniszterelnöknek semmi kifogása nincs az ellen, hogy bármikor meginduljanak a tárgyalások, mert ő is kész az útközetre.

Az első és egyik igen nagy jelentőségű nehézség abban rejlik, hogy a kiegyezési revízióba közvetlenül mely kérdések vétesenek fel. A magyar kormány azon az állásponton van s ezen az állásponton remélhetőleg ki is fog tartani, hogy a — Széll — Körber-féle kiegyezés érintetlen maradjon s azon változtatni — legalább Magyarország gazdasági érdekeinek rovására — semmi körülmény közt nem lehet. Ugyszintén ki van zárva magyar részről a kvótakérdés bekapcsolása a kiegyezési tárgyalásokba s elvi lehetetlenség a mai viszony fentartása mellett a közös vámjövdelem elkülönítése, amit az osztrákok burkolt kvótaemelésként szának. Ellenben megvitandó és tisztázandó: a fogyasztási adók kérdése, a készletek felvétele, a bankkérdés rendezése, a közös függő államadósság ránk eső részének konvertálása, vagyis az ugynevezett magyar blok és végül a vasuti tarifák ügye.

A magyar kormány mindezeket az Ausztriával kötendő vám- és kereskedelmi szerződés keretében akarja megoldani. Beck bárónak a vámszövetség felcserélése ellen vámszerződéssel elvi kifogása nincs, de igen lényegbe vágó az a követelése, hogy ez esetben a Széll-Körber-féle kiegyezés semmisnek tekintendő s egészen új alapon, új követelések és ellenkövetelések alapján kell a tárgyalásoknak megindulniok. Követeli a közös vámok kezelésének más módját, a kvótára nézve új megállapodásokat s az állatforgalmi ügynek egészen új rendezését.

A mint látható, szinte áthidalhatatlan ellentét van a két kormány álláspontja közt. Beck báró azt az álláspontot képviseli, hogy maradjon minden a régiben s úgy, a hogy Széll alatt kontemplálva volt, azokkal a megállapodásokkal ujittassék meg a vámszövetség, mely mégis alapja a külföldi szerződéseknek és az autonóm közös vámtarifának. Ellenben a magyar kormány azt vitatja, hogy minden megmaradhat a régiben, ha a szabad forgalom eddigi praxisa érintetlen marad s ez a viszony nem szövetség, ha-

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA

Kassa fő-utca 45. szám. II. em. Férfi ruhaszabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

GURSZKY JÓZSEF
Deák Ferenc-utca 18-20. sz.

TELEFON: 347. SZÁM.

Vizvezetési, csatornázási, világítás és központi fűtés-berendező telepe. — Vasbutorok, ágybetétek és sodronyfonott munkák. — Ércfényező kemencék. Kivánatra tervet és költségvetést csinálók.

nem szerződés formájában foglalják paragrafusokba. A magyar kormány formái, de alkotmányjogi szempontból fontos követelése nem érinti Ausztria reális érdekeit, tehát nincs joga ezért külön rekompenciákra.

Ime, az ütköző pontok. Tisztán a magyar kormányon áll, hogy *Ausztria kabzisa ellen megvédje az országot*. Ausztriának a kiegyezési revízió ürügy Magyarországot újabb kizsákmányolására. Magyarország a maga függetlenségét akarja dokumentálni s ehhez kétségtelen joga van. A status quo fenn nem maradhat, mert a mai többség követeli a szerződési formát s a kormány erre nézve leköttötte magát. De ezért külön díjat Ausztriának nem fizetünk. Ha Beck báró tulságosan köti magát álláspontjához, meg fog bukni, de Magyarországot a maga jogaiból kifosztani nem fogja.

Ép elmével a tébolydában.

Vádak Madarász Béla ellen.

Meg van a hivatalos akta.

Két hét óta egy fővárosi tekintélyes lap, a Magyar Nemzet rémregénybe illő vádakat közöl Madarász Béla nyugalmazott kassai főkapitány ellen. A vádakat Jancsó Pál mozdonyvezető szórja ellene, akit állítása szerint Madarász ép elmével tébolydába záratott, mert Jancsónak szép feleségére szemet vetett.

A nyugalmazott főkapitány ellen szórt vádakat az összes hivatalos apparátusok hallgatásával találkoznak, holott a vizsgálatnak már rég meg kellett történni. Mihalik Béla tb. főkapitány a multkoriban közölt kijelentései szerint Eder Ödön polgármester felkérte a Jancsó Pál ügyére vonatkozó aktákat s utasította, hogy azt a kassai sajtó rendelkezésére bocsássa. Mi közöltük az aktákat s abból az tűnt ki, hogy Kassáról nem ment utasítás Budapestre, hogy Jancsó Pált, mint elmebetegét a rendőrség tartóztassa le. *Ez a hiányzó akta, ma megkerült.*

A Magyar Nemzet mai számában közli Madarász Béla főkapitány átiratát, mely szerint Jancsó Pált elmebetegnek mondja s kéri letartóztatását s tébolydába való szállítását. Ez az újabb adat most már halaszthatatlanná teszi a legerélyesebb vizsgálatot. Reméljük, hogy Eder Ödön, aki az odiosus ügy első fázisai iránt is oly melegen érdeklődött, ezek után elrendeli a széles körű vizsgálatot. Az új adatra vonatkozó közlés így szól:

Egy hivatalos akta.

1896. február 28-án, amikor Jancsó Pált elfogták s bezáratották a Lipótmezőre, szegény tisztában volt már azzal, hogy egy rettenetes komplott áldozata. Sejtette, hogy a felesége kedvese intézhette csak ezt a végzetes komédiát, amely utóbb olyan gyászos befejezést nyert. De még sem volt bizonyos ebben. Elvégre az, hogy a kassai főkapitány rendelkezett letartóztatása iránt, még csak azt bizonyítja, hogy szeretné láb alól eltenni. Hanem, hogy ehhez bárki is segédkezett nyujtana is neki, — sejtelve sem volt.

1906. július 4-én Jancsó furcsa dologról győződött meg. Ezen a napon történt, hogy a rendőrségen jelentkezett, mondván Kassára akar visszatérni, de nincs pénze. A rendőrtisztviselő, akinek kezében ma a Jancsó-ügy aktái fekszenek, vigasztalta a szörnyen elkeseredett Jancsót.

— Majd maga is talál orvoslást bajára. Csak reménykedjen.

— De mikor azt se tudom biztosan, voltaképpen kinek a rendelkezésére tartóztattak le. Hiszen se botrányt, se semmit nem csináltam.

— Nézze, ennek az aktának az alapján tartóztatták le.

Egy megsárgult írást, aktapapírost, hivatalos írást mutattak Jancsónak.

Teljes szövegében itt adjuk ezt az írást:

Kk. 148 94.

96.

Kassai rendőrkapitány.

Tekintetes Főkapitányság!

Budapest.

Jancsó Pál 28 éves kassai mozdonyvezető, a ki minden valóságosság szerint üldözési mániában szenved, feleségét és környezetét állandóan életveszélyben tartja.

Jancsó e hó 27-én hirtelen elhagyta Kassát s egy fővárosi rokona látogatására Budapestre utazott. Megkeresem a tek. főkapitányságot, hogy a mennyiben Jancsó Pál oda érkeznek, őt letartóztatni, megvizsgáltatni és esetleg valamely tébolydában elhelyeztetni sziveskedjék.

Kassa, szeptember 5.

(P. H.)

Madarász Béla
főkapitány.

A hivatalos apparatus egészen rendben intézte el ezt az ügyet. Jancsó Pál letartóztatása minden akadály nélkül történt, hivatalos kívánatra.

A hadtestparancsnok és Halmos.

Egy palotácska és két cikk.

László Imre, a Kossuth-nóta miatt lefokozott szatmári 5-ös főhadnagy esete most ismét napirendre került a sajtóban. Keresi a méltatlanul rangjától megfosztott ember a maga igazát. Szinte kapóra jön ez az országos felháborodást keltett ügy, mert a kulizsák mögött ebben élénk szerepe van Halmos Károly dr.-nak, a vásári hazafiak bömbőlő sakáljának.

Emlékeztébe idézem olvasóimnak a Napló ez év június hó 1. „Lefokozás a Kossuth nóta miatt”, majd június hó 2-án „Az altábornagy ur esetei. Aki a halálban is letokoztat.” című cikkeimet. Ebben elmondottam volt, hogy *Pucherna Ede kassai hadtestparancsnok minő szerepet játszott a László Imre főhadnagy és a halálában lefokozott Erhardt hadnagy ügyében*. Nem akarok ismétlésekbe bocsátkozni, de megbízható adatokra támaszkodva feltártam egy hallatlan igazságtalanság aktáit. Megírtam volt, hogy László Imre lefokozása nagyrészt Pucherna műve s ő volt a felsőbb katonai hatóság, kinek téves (!) felfogásából eredőleg az öngyilkos 34-es Erhardt hadnagyot halálában lefokozták. Ez utóbbi baklövéséért, a hadügyminiszteriumtól orrot is kapott. *Dezavualta maga a hadügyminiszterium is, mert visszaadta a lefokozott hulla hadnagyi rangját és sirjánál katonatiszthez illő temetési parádét rendelt el.*

Cikkeim méltán feltűnést keltettek s én vártam, hogy a hadtestparancsnok érte pörbe fog. A független magyar bíróság előtt alkalmam nyílt volna, hogy állításaimat bebizonyítsam. De nem történt meg. Sőt a máskor olyannyira érzékeny katonai felfogás, még csak egy cáfoló nyilatkozatra sem volt képes.

Történt azonban valami más.

Halmos és Pucherna.

Miután két cikkemben kellően megfésültem Pucherna Ede hadtestparancsnok tábornoki copfját, a bontó fésűt letettem. Június hó 2-ikán megjelent azonban Halmos Károly dr. a patentírozott hazafi szerkesztőségi helyiségemben s a következőket mondotta:

— *Igen nagy érdekeim fűződnek ahhoz, hogy a hadtestparancsnokot ne bántsa. (!)*

Ha igen nagy szívesseget akar nekem tenni, hallgasson el támadásaival. (!)

Képzeltető, minő megrökönyödött arcot vágtam. Hogyan, ez az ember, ki a leghangosabb demagóg szerepét játszotta, valameddig hirtelen, a legizzóbb harc hevében el nem párolgott a Rivierára, ez jön hozzám ilyen felháborító kéréssel, mikor egy a Kossuth-nóta miatt méltatlanul lefokozott főhadnagy esetét részletezem? Mikor rámutatok egy osztrák szellemű tábornok magyar gyűlöletére! Es lelkem teljes hevével, kicsi tollammal védelmébe veszem a magyar érdekeért oly súlyosan meglakolt közös főhadnagy sérelmét? Amiről a megbotránkozás hangján szól az ország sajtója, azt akarja velem elhallgattatni — Halmos Károly? Minő érdekei fűződnek ahhoz, hogy én hallgassak! Ez a haszonleső nem hinném, hogy önzetlen barátságból teszi ezt a közbenjárást! Egy pillanat nem sok s átvillant agyam az összekötő kapocs.

A palotácska.

Ezt a jelenetet megelőzően, egy kassai jólismert pénzember, akit szükség esetén csak a bíróság előtt fogok megnevezni, egy sikerült pénzmanipulációról beszélt nekem. Elmondotta, hogy a Jakab Árpád és Halmos Jenő cégnek másfél millió koronát szerzett a hadtestparancsnoki palota építésére. Elmondotta azt is, hogy e két üzletcske a céget közel *száznegyven ezer korona hasznocskával kecsegteti*. En e közlésnek nem tulajdonítottam nagyobb fontosságot, elvégre kevés vállalkozó rendelkezik egyes vállalatokhoz szükséges elegendő pénzzel. Arra való a pénzintézet. Halmos Károly dr. meglepő közbenjárására azonban emlékeztettem a szökött ez a közlés — s nyomban átláttam a szítán.

— Meghatalmazta Önt a hadtestparancsnok, hogy engem cikkeim felbeszakítására kérjen? — Kérdeztem Halmos Károlyt!

— *Beszéltem vele s nagyon kellemetlen neki ez a közlés!* Mi értelme van, hogy folytassa. Hangsúlyozom, hogy nekem nagy szívesseget tesz vele.

Nem tudtam igazat mond-e vagy hazudik? Halmos Károly dr. kijelentései benem már akkor okkal kétséget támasztottak s kérdésem is merő kíváncsiságból eredt, mert adataim anyagát már kimerítettem. Hogy lerázzam nyakamról a molesztáló ipsét, kijelenttem neki, egyelőre több cikkről nincs szó, mert anyagom kimerítve s kérődni nem szeretek. Halmos boldogan szorongatta kezeimet (én kénytelen voltam eltűnni) s hálálkodva távozott. Másnap a lóversenyterén, a tribün felől hozzám szaladt s áradó szavakkal fogadott:

— *Nem is képzeli, Puchernának milyen megkönnyebbülést szerzett!*

Nem tudom, feleltem-e neki valamit, de úgy éreztem, jobb és tisztább a négy-lábu lovak társasága, azok sem engem, sem másokat nem tesznek lóvá s ha lehetne, beösmernék, hogy ők a lovak Es siettem az istállók felé . . .

Néhány kérdés.

Szerény ujságíró mivoltommal kértem Pucherna Ede lovassági tábornok, hadtestparancsnok ur ő exellenciáját:

— *Adott-e meghatalmazást dr. Halmos Károly ügyvéd, bizottsági tagnak és a hadtestparancsnokági palotánál érdekelt cég egyik belfeljárójának, hogy nálam, a meg nem cáfolt cikke miatt közrejárjon?*

— *Tud-e valamit arról, hogy én, ha a cikke folytatásától elallok Halmos Károlynak nagy szívesseget tettem volna? . . .*

— *Tud-e arról, hogy ő nálam járt?*

— *Igaz-e, hogy exellenciád miután több cikk meg nem jelent, nagy megkönnyebbülést érzett?*

— *Végül, ez talán indiszkrét kérdés, nem dicsekedett-e Halmos Károly dr., hogy közbenjárása engem elnémitott.*

Mert bejelentem exellenciádnak, hogy a lóversenyteri jelenet után, nekem az az impresszióm támadt. Nos, ha úgy volna, akkor hazugsággal molesztálta exellenciádat

Halmos, mert cikkeim folytatása csupán azért maradt el, mert anyagomat kimerítettem.

A katona kultusz.

Soha nem tapasztalt tünet, hogy egy rangjától kiugratott katonatiszt rokonszenvezne a hadsereggel, melynek olykor a középkorra emlékeztető előítéletei — a becsület mérlegelésében páratlanul szigorúak. A pofonokkal tartalékos tisztirangjától kiugrasztott Halmos Károly, volna egyedüli e nemben? Erdek nélkül exponálta volna magát ez a fráter a hadtestparancsnokért? Ezt a nyílt kérdést bárki józan logikájának megítélésére bízom. Egy kuruc farkas, ki egyideig Pongráczot teli szájjal fenyegette, hogy a míg ő a közgyűlésre jön, elnökölni azon nem fog — ugy-e bár, csak önzetlenül lelkesedhetik azért az osztrák tábornokért, ki a Kossuth-nóta miatt lefokozott László főhadnagy esetében oly nagy szerepet vitt? Nemde, ez olyan természetesnek látszik, egy hazafi, egy rangját vesztett polgár részéről? Es ha velem együtt a sympathia önzetlenségét valaki kétségbevonná, elviszem emlékeztetést azon városi közgyűlésre, mikor négyzet ölenként potom 70 koronáért, a város legszébb telkét, a Ferencz József teret, vita nélkül megszavazta a közgyűlés a hadtestparancsnoki palota számára.

Négyzetölenként 70 korona.

A katonai molochot sehol sem tömik ugy tele potom pénzen adott városi telkekkel, mint Kassán. Egyedül voltam, ki közgyűlés után felszólaltam a Naplóban azon hallatlan telekpazarlás ellen, ami Kassán beteges tünetté fajult. A többi kassai sajtóorganum figyelmét ugylátszik elkerülte az ügy. Hogy igazam volt, példával illusztrálom. Egy vezetőserepet játszó bizottsági tag a Klobusitzky-utcán, valamint a Fekete-tó-utcán s a tisztviselő telep táján birtokot parcelláz. Kétségtelenül szép helyen fekvő ezen terület négyzetöle 50—30 koronáig terjedő áron megy el. Megéri a pénzt. De akkor valjon mennyit ér a város egyik legszebb helyén, a Ferencz József-teren fekvő telek négyzetöle. Csak 70 koronát, amennyire taksálta a közgyűlés, vita nélkül?!

Ezen hallatlan határozatból is szárad valami a Halmos Károly lelkén. Már majdnem ugy volt, hogy a junius 26-iki közgyűlésen az el-elszállingozó bizottsági tagok miatt a 15-ik pont tárgyalása másnapra marad. Ez volt a telekügy, Halmos azonban többeket kapacitált, hogy maradjanak még ott néhány percig s megtörtént, hogy vita nélkül belement a közgyűlés a telekeladásba. Persze a döntés jóhiszeműen történt s aki nevetett, az Halmos volt. Miért, azt ő tudná a legjobban megmondani, nemkülönben azt is, miért lön hirtelen oly sürgős a telek fölötti döntés.

Összegezés.

Még azt sem tudták, meglesz-e a telek, már pénzt kerített a Jakab—Halmos cég a hadtestparancsnoki palotára?

Még ki sem volt irva a pályázat a munkára, Halmos Károly már szívesseget akart csinálni a hadtestparancsnoknak?

Soha máskor nem tapasztaltam, hogy Halmos a közgyűlés végét oly buzgón kívárja s annak kivárására a bizottsági tagokat kapacitálja, csak a hadtestparancsnoki palota telek ügyénél.

Ezen momentumok között valahol kell összefüggésnek lenni. En nem firtatom, valamint a nagy uraknál tett látogatásokról sem szólok. Ezzel az esettel be akartam bizonyítani, hogy Halmos Károly csak nem rég is nagyon meghunyászkodva szívesseget kunyorált tőlem, amit én soha nála meg nem tettem. Hogy nem volt mindég oly henegegő potentát, hanem érdekeihez alkalmazkodva tudott ugy meglapulni, mint a koncleső juhászkutyá.

Murányi József.

UJDONSÁGOK.

A szegény diákokért.

Nagyon csekély áldozat árán keresztül lehetne vinni, hogy az iskola maga lássa el az inséges, de szorgalmas és kifogástalan viselkedésű tanulókat könyvvél. Tudjuk mi jól, hogy a legtöbb iskolában van ifjusági segítő-egyesület, amely legfőbb hivatásának éppen azt tekinti, hogy a szegény növendékeken így segítsen. De ezek az egyesületek maguk is szegények, arra legalább kivétel nélkül mind képtelenek, hogy az összes hozzájuk folyamodókat kielégítsék. Az állam és a város szánja rá tandíjvédelmének egy részét erre a célra; hiszen a tandíj ugy sem arra való, hogy fedezze az iskolafenntartás költségét, hanem csak hogy egy csekély tört részzel hozzájáruljon ehhez a költséghez. De azonkívül adóztassa meg a tankönyvkiadó cégeket — természetben.

Magyarországon egy neme van a könyvkiadásnak, a melyet üzletnek lehet tekinteni, sőt néha jó üzletnek: a tankönyvkiadás. Sok szép millióik fölöslegéből juttassanak valamivel bővebb kézzel a tisztelt kiadó urak a szegényeknek: a gazdagok ugyanis az ő adófizetőik.

Es a tanító és tanár urakhoz is volna egy szerény kérelmünk: ha látnak tisztán öltözött szegény fiut, a ki nem egészen új könyvét rendben tartja, gondját viseli, nem piszkolja be és nem tépi össze, hunyjanak szemet a kiadás számán és keltén. A betű öl, az ige életet.

Az ő eleven oktatásuk, nemes példaadásuk, elnéző gyöngédségük és atyai szeretetük áthidalja még azt a rengeteg úrt is, amely a második javított és a harmadik, lényegében változatlan kiadás között tátong. Es részeseivé válnak egy nagy, megváltó, szociális munkának, mely a vagyonszétosztás egyenlőtlenségének és igaztalanságának gyötrelmeit legalább a gyöngye gyermekkorban, az iskola padjain megnyihiti.

— A F. M. K. E. új elnöke. Gróf Edelsheim Gyulay Lipót főrendiházi tag, akit a F. M. K. E. csorbatóli közgyűlésen Thuróczy Vilmos v. b. t. t. cs. és kir. kamarás lemondása után az egyesület elnökévé megválasztott, Lits Gyula tb. elnök, honti főispánhoz intézett következő táviratban köszönte meg a választást: Örömmel és őszinte hálával fogadom megtisztelő bizalmukat, melylyel a F. M. K. E. elnökségét reám ruházták. Remélem, sikerülni fog megtisztelő bizalmuknak megfelelni, a F. M. K. E. nagy horderejű nemzeti és kulturális működésében sikeresen résztvenni és a magyar nemzeti eszme diadalrajutásához hozzájárulni. Fogadja és adja át kérem mindazoknak, akikkel hivatva leszek a nemes munkában osztozni, meleg és hazafias üdvözlömetet. Edelsheim Gyulay Lipót.

— A kassai kereskedő tanonciskolában a beiratások f. é. szeptember hó 8-tól—15-ikéig naponként délután 2 órától 4 óráig Lévay István, felső kereskedelmi iskolai igazgató irodájában tartatnak meg. A tandíj a beiratkozás előtt Binder Sámuel pénztárosnál fizetendő. A kereskedelmi testület választmánya felhívja és figyelmezteti a város kereskedőit, hogy tanoncaikat a törvényes következmények terhe mellett beiratni sziveskedjenek.

— A késmárki liceum ünnepe. A késmárki ág. hitv. ev. kerületi liceum az új tanév megnyitása alkalmából kettős ünnepet ül; egyrészt átadja rendeltetésének ujonnan épített, illetve kibővített iskolaépületét, másrészt egyik nagyérdemű tanárának, Kiszelly Ervinnek negyvenéves tanári jubileumát ünnepli. Az ünnep szeptember 6-án istentisztelettel kezdődik és a liceum nagy csarnokában folytatódik.

1450—1906. végreh. sz.

Csödárverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött kir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. törvényszéknek 9155—906. P. sz. végzése folytán dr. Halmi Béla csödtömeggondnok, kassai ügyvéd által képviselt vb. Molnár R. és társa csödügyében a 22497 korona 80 fillérre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak dr. Halmi Béla ügyvéd csödtömeggondnok közbenjöttével Fő-utca 45 sz. alatt (Kossuth Lajos-utcán a bejárat) lendő megtartása határidőül 1906. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtt 9 órára kitézetik, mikor a csödletárban felvett női felöltők, téli kabátok és női ruhák s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kassa, 1906. aug. 29.

Véniss Béla
kir. bir. végrehajtó.

Ügyes főzőnő

nyer a f. é. október hó elsejétől kezdve alkalmazást a kassai magy. kir. javítóintézetnél havi 50 (ötven) korona bér, ingyenes ételmezés és egy szobából álló lakás mellett. Csak középkorú hajadon, vagy gyermektelen özvegy nők pályázhatnak. A pályázó családi és egészségi állapotát feltüntető bizonyítványokkal felszerelten a **f. é. szeptember hó 15-ikéig** lehet az intézet igazgatóságánál **személyesen** jelentkezni, mely alkalommal az összes szolgálati — bizonyítványokat is be kell mutatni. —

Koszovszky Károly fogtechnikus

fogtechnikai műterme

Fő-utca 42. szám
alá helyeztetett át.

Utcai 3 szobás lakás
október elsejétől kiadó.

Bővebbet itt.

Eladó

Kassán, a Bethlen-körut 41. szám alatt fekvő **KIVÁCS ANDRÁS** és **TÁRSAI** tulajdonát képező

Ház és építkezési telek

a Florián-utcára épült félemeletes ház és annak szélességében fekvő kert kivételével. Ezen ingatlan nyilvános árlejtés útján szabad kézből 1906. évi szeptember hó 3-ik napján délután 3 órakor **dr. Halmi Károly** kassai (Deák Ferenc utca 12.) ügyvéd irodájában fog eladatni, a hol az eladás feltételei előzetesen is megtudhatók.

Telefon 178. sz. Interurban.

Tisztviselő kölcsönök.

5—25 éves törlesztésre előnyös havi részletekben.

Köztisztviselők

állami, megyei, városi és vasúti tisztviselők, valamint katonatisztek, kik finansziális ügyeiket összes adóságaiknak konvertálásával egyszer s mindenkorra rendezni óhajtják forduljanak bizalommal

LÁSZLÓ FÜLÖP

bankházához, utazási iroda

== KÁSSA, ==

Kossuth Lajos-utca 4. szám,

hol az érdekeltek díjtalanul nyernek felvilágosítást. Jelzálogkölcsönök, conversiók, váltóleszámitások a legeoulán-sabb feltételek mellett eszközöltetnek. Okmányszerző vállalat. Katonai, házassági és utlevél ügyekben pontos felvilágosítást nyújt és megbízás szerint eljár.

Parcellázásoknál az érték 1. része jelzálogilag azonnal folyósíttatik.

Levélbeni megkeresések haladéktalanul elintéztetnek.

Kiadó: Murányi József.

Utazási és hajózási ügyekben díjtalan felvilágosítás.

HALTENBERGER BÉLA

RUHAFESTŐ, VEGYI-TISZTÍTÓ ÉS GÖZMOSÓ GYÁRA.

Telefon 70.

Telefon 70.

5

nap alatt

TISZTÍT, FEST

ruhát, felöltőt, téli-kabátot, bőrkabátot, szőrmét, függönyt stb.

50

fillérért kilogrammonként (20 kg. mennyiségnél) mos és házhoz szállít szárított és mángorolt állapotban

HÁZI FEHÉRNEMŰT.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a Kossuth Lajos-u. 3., Fő-utca Andrassy palotában levő és Szerecsen-utca 3. szám alatti felvételi üzletekben.

Gurszky József

vízvezetési, csatornázási és központi fűtés-berendezési vállalat. Vasbutor ágybetét és sodronyfonat-gyára. Ercfényező telepe. Sodronykerítések gazdaságok, kertek számára.

Deák Ferenc-utca 18. és 20. földszint.

Telefon szám 347.

Három szobás emeleti lakás fürdőszobával nov.1-től kiadó Katona-kórház-utca 3. c. sz.

Klimatikus gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő.
Idény:
Május - október.

(Stájerország.)

GYÓGYJAVALLATOK: Légzőszervek nurotos bajai (Asztma, Emphysem) az emésztési zervek, szív-izmok megbetegedésénél, ideg-
bajoknál stb.

GYÓGYESZKÖZÖK: Inhalációs theropia. pneumatikus kamarák, hidegvízgyógyintézet, szénsavas fürdők, Fango-gyógyimód stb. stb.
GYÓGYFORRÁSOK: Konstantin-Emma-forrás, Szent-János-kut, Remete-forrás.

Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad a fürdőigazgatóság.

A nagyszombeni általános takarékpénztár jelzálogkölcsönei.

I. A nagyszombeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcsönöket félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 4 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 30.000 K.
A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet tesz minden 100 K kölcsön után 26 K 11 f.
- B.** 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet tesz minden 1000 K kölcsön után 27 K 16 f.
- C.** 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K:
a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 29 K 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 03 f.
- D.** 5% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K:
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 84 f.
b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 37 K 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 65 K 05 f.
- E.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K:
a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 34 K 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 39 K 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 45 K 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 50 K 09 f.

Az A alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B, C, D és E alattiak házakra is adhatók: valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% tőzsdíjon kívül minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Bővebb értesítés nyerhető

dr. Aranyossy Andor és dr. Aranyossy Aristid ügyvédeknel
Kassán, Deák Ferenc (Forgács)- utca 22. sz.

A nagyszombeni általános takarékpénztár Igazgatósága.

Nyomatott VITFZ A. UT. KASSA